

Jordbær snutebille

Kan vi leve med den?

Jordbærsnutebille

- Sammen med gråskimmel er jordbærsnutebille den viktigste skadegjører på jordbær i Innlandet og Midt-Norge
- Hunnbillene biter av blomsterknopper etter å ha lagt egg i knoppen.
- Skadepotensialet er opp mot 80-90 %
- Billene lever hele livssyklusen i jordbærfeltet
- Har også andre vertsplanter og bringebær er en viktig plante for formering.

Jordbær snutebille tar mye avling

Hva vet vi om snutebilla?

- Ny generasjon kommer frem ut over i juli
- Plantevernmidler har begrenset effekt
- Øker i antall med økende alder på felt
- «Smitter» mellom felt
- God luktesans og flyr et stykke vei
- Mer aktiv ved stigende temperatur

Ting vi ikke vet om snutebille

- Er det forskjell i skade mellom jordbærsorter?
- Finner vi snutebille også der det ikke dyrkes jordbær?

Undersøkelser i 2023/2024

- Gjennomført registreringer av skade i jordbærfelt både i Innlandet og på Sunnmøre
- I tillegg fellefangst av jordbærsnutebille hos to jordbærdyrkere i Innlandet og en i Buskerud

Hypotese snutebilleskade

- Snutebilla gjør mest skade i høg temperatur
- Egglegging avtar ut over forsommeren
- Spesielt tidlige sorter mindre skadepotensiale
- Spesielt seine sorter mindre skadepotensiale

Kartlegging av skade

- Undersøkt flere felt og sorter
- Normalt en del snutebille på stedene
- Telt alle knopper på 1 radmeter 3 ulike steder i hvert felt
- Også telt alle avbitte knopper
- Telling utført ved blomstringstopp

Resultat skadetelling Innlandet 2023

Sted	Sort	Dato	Rute A		Rute B		Rute C		Sum	Sum	% skade
2023			Totalt antall knopper	Skadde/avbitte knopper	Totalt antall knopper	Skadde/avbitte knopper	Totalt antall knopper	Skadde/avbitte knopper	Totalt antall knopper	Skadde/avbitte knopper	Prosent skadde knopper
Ringsaker	Flair 2. års	31. mai	690	205	892	27	1163	84	2745	316	12 %
Ringsaker	Saga 2. års	15. juni	369	180	316	219	383	191	1068	590	55 %
Gjøvik	Saga 2. års	30. juni	490	242	519	245	468	230	1477	717	49 %
Gjøvik	Malwina 2. års	20. juli	517	128	468	10	438	68	1423	206	14 %

		Skader blomsterknopp registrering - ulike sorter - ulike lokasjoner 2024							Rute = 1 meter rad		
Lokasjon:	Sort:	Dato	Rute A		Rute B		Rute C		Sum	Sum	
2024			Totalt antall knopper	Skadde/avbitte knopper	Totalt antall knopper	Skadde/avbitte knopper	Totalt antall knopper	Skadde/avbitte knopper	Totalt antall knopper	Skadde/avbitte knopper	Prosent skadde knopper
Ringsaker	Flair - 1.års	23. mai	291	80	377	97	437	77	1105	254	23 %
Gjøvik	Flair - 3. års	23. mai	873	255	745	201	999	271	2617	727	28 %
Hamar	Saga 2. års	14. juni	1118	298	837	277	605	180	2560	755	30 %
Ringsaker	Saga 2. års	17. juni	1421	693	1201	577	1172	545	3794	1815	48 %
Ringsaker	Malwina 1. års	23. juli	387	0	376	0	0	0	763	0	0 %
Gjøvik	Malwina 3. års	16. juli	411	35	473	34	294	34	1178	103	9 %

Konklusjon snutebille og sort

- Minst skade i seineste sort (Malwina)
- Mest skade i mellomsorten Saga
- Vesentlig mindre skade i tidligsorten Flair (mer skade i mai 2024 pga høg temp)

HVOR FINNES JORDBÆRSNUTEBILLE?

Er det forekomst av bille ved jorder der det tidligere har vært dyrket jordbær?
Hvilken betydning har det for ny etablering av jordbærfelt?

Fellefangst ved ulike felt, Biri 2023

Feller satt ut- 06. juli 23

Dato:	20.jul	03.aug	16.aug	31.aug	13.sep	29.sep		
Rute/ felle nr.	Antall biller	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.	Sum	Vegetasjon rundt felle
1	1	0	0	0	0	1	2	v/jordbæråker, bringebær kratt
2	8	1	1	1	2	0	13	v/kornåker, bringebærkratt
3	10	1	1	0	0	0	12	v/kornbæråker, bringebærkratt
4	10	0	1	3	6	2	22	v/jordbær /bringebærfelt,
5	18	12	4	2	3	1	40	Jordbærfelt/bringebærkratt
6	14	17	0	3	3	0	37	Jordbæråker/ bringebær kratt
Sum	61	31	7	9	14	4	126	

Fangst
2023
Biri

Felle nr 6 -37 stk

Felle nr 5 -40 stk

Felle nr 1 -2 stk

Felle nr 4 -22 stk

Fellefangst ved ulike felt, Biri 2024

Feller satt ut- 24.6.24

Dato:	08. juli	23. juli	06. aug	22. aug	05. sep	17. sep		
Rute/ felle nr.	Antall biller	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.	Sum	Vegetasjon rundt felle
1	0	0	0	1	0	0	1	v/jordbæråker, bringebær kratt
2	2	1	1	3	2	0	9	v/kornåker, bringebærkratt
3	0	2	1	0	0	1	4	v/kornbæråker, bringebærkratt
4	1	1	7	3	0	0	12	v/jordbær / bringebærfelt,
5	2	1	1	0	0	0	4	Kornåker/bringebærkratt
6	8	5	2	1	0	0	16	Jordbæråker/ bringebær kratt
Sum	13	10	12	8	2	1	46	

Fellefangst ved ulike felt, Stange 2023

Feller satt ut- 04. juli

Dato:	17.juli	02.aug	15.aug	29.aug	11.sep	27.sep		
Rute/ felle nr.	Antall biller	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.	Sum	Vegetasjon rundt felle
1	9	1	1	1	0	0	12	Kornåker m. bringebærkratt rundt
2	17	27	1	1	1	1	48	Jordbær m. bringebærkratt rundt
3	34	46	11	7	5	3	106	v/ jordbæråker, bringebærkratt, nyperoser
4	97	52	29	9	4	0	191	v/bringebærfelt,
5	31	22	6	7	3	2	71	mellom bringebær /jordbærfelt, nyperoser
6	37	27	6	1	0	0	71	v/brakklagt felt - nabohage, bringebær kratt
Sum	225	175	54	26	13	6	499	

Fellefangst ved ulike felt, Stange 2024

Feller satt ut- 24. juni

Dato:	08. jul	24. jul	07. aug	21. aug	04. sep	18. sep		
Rute/ felle nr.	Antall biller	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.	Sum	Vegetasjon rundt felle
1	18	20	11	4	1	0	54	v/kornåker, nyperoser, bringebærkratt
2	11	1	0	1	0	0	13	v/jordbæråker, bringebær kratt
3	16	19	9	4	4	6	58	v/ jordbæråker, bringebærkratt, nyperoser
4	22	16	4	4	3	4	53	v/bringebærfelt,
5	8	9	13	4	1	0	35	v/bringebær/jordbær felt, nyperoser
6	8	18	6	4	1	0	37	v/brakklagt felt - nabohage, bringebær kratt
Sum	83	83	43	21	10	10	250	

Fellefangst i Lier 2024

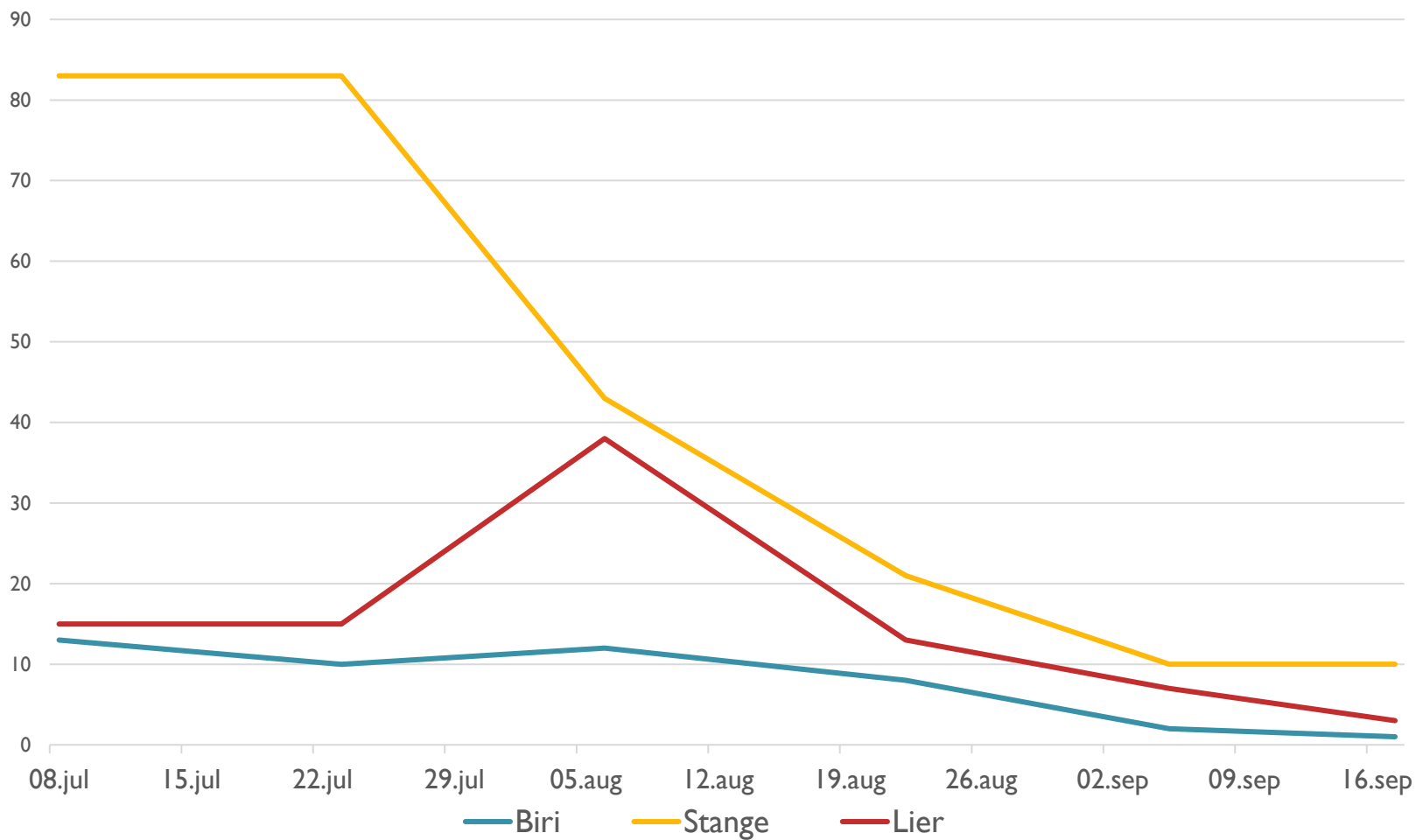
Utsett av feller 25. juni

Dato	09.jul	18.jul	29.jul	13. aug.	27.aug	10. sept.	25. sept.	2. okt.	
Rute/ felle nr.	Antall biller	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.		
1	15	1	0	4	1	0	0	0	21
2	0	5	9	2	1	1	1	0	19
3	0	1	4	3	2	0	0	0	10
4	0	4	23	2	1	2	0	0	32
5	0	2	1	1	1	0	0	0	5
6	0	2	1	1	1	0	0	0	5

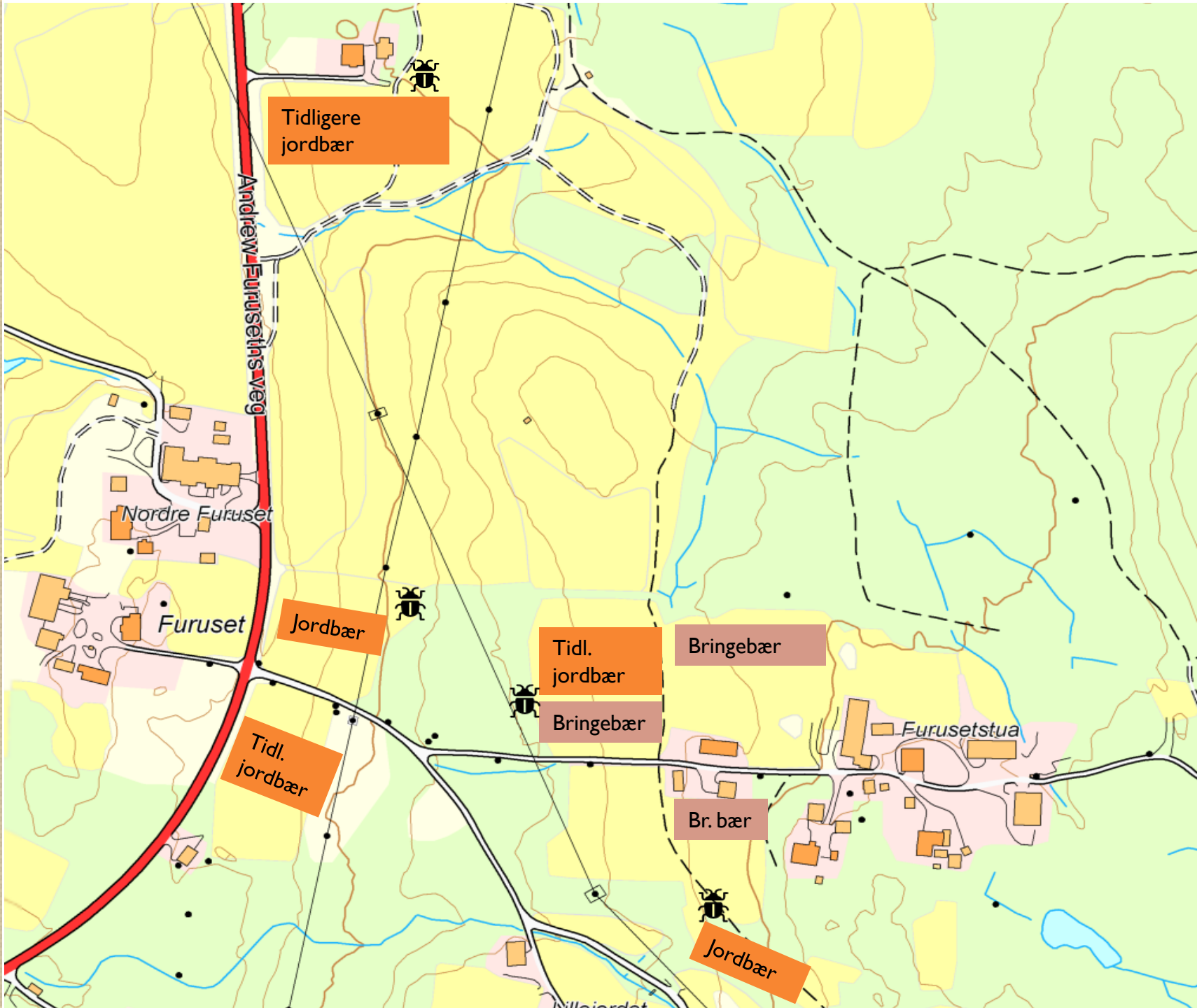
Sum

92

Snutebillefangst 2024

Feller i
Stange

Oppsummering felleovervåking

- Jordbær snutebille finnes flere steder enn kun ved/i jordbærfelt
- Mest snutebille der jordbær/bringe bær dyrkes kontinuerlig – stor variasjon fra felt til felt
- Mest fangst i juli
- Forekomst av vill bringebær har trolig betydning for spredning og overlevelse i kantvegetasjonen
- Imidlertid fanges det også snutebiller der det ikke har vært jordbær på flere år
- Aktuelt å bruke feller året før ved areal en planlegger å plante nytt
- Viktigste råd: Spre feltene, Malwina kan trolig dyrkes inne i et «snutebilletett» område – mindre skaderisiko!